

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad
gymnasieskola vid Fryshuset Gymnasium i Stockholms
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av anpassad gymnasieskola vid Fryshuset Gymnasium avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid anpassad gymnasieskola vid Fryshuset Gymnasium i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver upprätta ett tydligt och medvetet arbete med det arbetsplatsförlagda lärandet så att eleverna får en inblick i arbetslivet och ökade möjligheter till ett framtida yrkesliv.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare som undervisar elevgruppen får förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor och betygssättning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver ta ett större ansvar för att skapa möjligheter till samverkan med samhälls- och arbetsliv och därmed ge eleverna bättre förutsättningar att bli aktiva samhällsmedborgare.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **12 juni 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:2629) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9 - 10 §§, 2 kap. 9 - 10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§, 18 kap. 2-3, 8, 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade gymnasieskolan (GySär13), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistent och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn gör löpande uppföljningar och analyser av undervisningens kvalitet och skolans kunskapsresultat. Rektorn skaffar sig en tydlig bild av styrkor och utvecklingsbehov i undervisningen genom ett resultatsamlingsarbete, genom lektionsobservationer samt genom formella och informella möten med lärare och elevhälsopersonal. Rektorn bedriver ett väl fungerande analysarbete som baseras på ett resultatsamlingsarbete på olika nivåer i organisationen. Exempelvis genomför lärarna mätningar och gör prognoser och analyser kopplade till elevernas närvaro och kunskapsresultat. Dessa går vidare till rektorn och utmynnar i en slutlig rapport för det systematiska kvalitetsarbetet på skolenivå där resultat även redovisas på programnivå, däribland programmet för estetiska verksamheter på anpassad gymnasieskola. Rektorn förmedlar resultaten samt en analys av dessa till lärarna, som utifrån dem och utifrån skolans trygghetsrapport diskuterar nästa termins utvecklingsområden samt vad som har fungerat bra i arbetslagen. Den programrektor som har ansvar för anpassad gymnasieskola är med på arbetslagets möten varje vecka liksom specialpedagogen och andra representanter för elevhälsan. Lärarna i estetiska ämnen är dock inte med på de mötena, utan tillhör gymnasieskolans arbetslag. I övrigt arbetar lärarna på anpassad gymnasieskola till stor del utifrån resultat på individnivå. Även på elevhälsoteamets möten sker en individuell uppföljning av eleverna.

Uppföljning av lärarnas förutsättningar att bedriva undervisningen ingår som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Såväl rektorn som programrektorn följer upp undervisningen med lärarna vid speciella avstämningstillfällen utefter ett årshjul. Dessutom träffar programrektorn lärarna varje vecka. Både programrektorn och rektorn genomför lektionsbesök och har samtal med lärare, elever och representanter för elevhälsan där de får en bild av undervisningens genomförande och resultat och kan göra löpande modifieringar.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och resursfördelningen har en tydlig koppling till de behov som har identifierats. Exempelvis arbetar lärarna i ämnesgrupper med undervisningsutveckling där de bland annat diskuterar variation, anpassningar, ledning och stimulans i undervisningen. Inom den anpassade gymnasieskolan har en förbättringsinsats varit att införa ett digitalt verktyg där undervisningens innehåll och struktur tydligt framgår och genom vilket lärare kan kommunicera med elever. Skolan har även ett läsprojekt där läraren samarbetar med specialpedagogen med exempelvis högläsning eller en-till en-undervisning. Dessutom arbetar de på skolan med att förbättra den undervisning som är kopplad till arbetsplatsförlagt lärande (apl) och har justerat det material som används i samband med detta. Rektorn har även tillsatt en elevassistent, som följer eleverna och stöttar dem utifrån sina behov. En annan åtgärd är rektorns beslut om lokaler avsedda för anpassad gymnasieskola som samtidigt ska möjliggöra att eleverna ingår i ett större sammanhang på skolan.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på att skapa en tillgänglig lärmiljö och möjliggöra för flexibilitet. Elevernas pedagogiska och sociala miljö ger eleverna förutsättningar för lärande och utveckling. Elevgrupperna är små och det finns goda möjligheter för lärarna och elevassistenten att ge eleverna stöd i sin utbildning. Eleverna befinner sig till stor del på ett eget våningsplan på skolan, vilket kan försämra integrationen med övriga elever på skolan. Däremot läser eleverna vissa ämnen såsom estetiska ämnen i samma lokaler som gymnasiet. Eleverna på anpassad gymnasieskola äter även i matsalen tillsammans med andra elever och deltar likaså vid utställningar och olika framföranden. Vidare möjliggör skolledningen för eleverna på anpassad gymnasieskola att läsa ämnen integrerat inom gymnasieskolan.

Rektorn ser till att undervisande lärare och övrig personal har den kompetens som krävs. Personalen är noggrant rekryterad för att fungera i den verksamhet som bedrivs och de flesta lärare är behöriga. På medarbetarsamtal tas kompetensutveckling upp och rektorn uppmuntrar till att lärare utvecklar sina kompetenser. Exempelvis har elevhälsoteamet deltagit på kurser med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och

Skolverket. Lärarna åker gemensamt till en kongress där nätverkande och kunskapsutveckling äger rum för lärare som undervisar på det estetiska programmet och programmet för estetiska verksamheter. Vidare går en av lärarna en utbildning om betyg och bedömning och kommer enligt planerna att sprida kunskaperna från denna till hela kollegiet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen.

4 kap. 1 c § gymnasieförordningen (2010:2039).

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevassistent och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Variation och stimulans

Lärarna utformar undervisningen så att den är varierad, balanserad och utformad på en nivå som är lämplig utifrån elevernas olika behov. Lärarna varierar till exempel undervisningen för eleverna med film, konkreta genomgångar där elever görs delaktiga, arbete på datorn och att skriva för hand. Praktiska inslag förekommer främst i de estetiska ämnena, men förekommer även i de teoretiska ämnena i form av uppgifter som ibland ligger utanför skolan. Lärarna ser till att både repetera moment och utmana elever på olika nivåer så att undervisningen leder till progression. Lärarna arbetar aktivt för att uppgifterna ska kunna utföras på olika nivåer utifrån elevernas behov. Exempelvis kan eleverna efter en genomgång få i uppgift att självständigt söka information om ett visst tema och lära sig mer om det utifrån sina respektive kunskapsnivåer och intressen.

Eleverna får ett aktivt lärarstöd så att de förstår vad de ska göra och bibehåller sitt engagemang under lektionen. Lärarna rör sig bland eleverna i klassrummet för att se till att eleverna har förstått uppgifterna samt för att uppmuntra och vägleda dem vidare vid behov. Elevassistent finns med i

klassrummet, stöttar eleverna och ger vid behov signaler till läraren utifrån vad hen uppfattar gällande elevers olika behov. Eleverna får snabbt individuellt stöd och kan på så vis bibehålla engagemang under hela lektionen. Eleverna kan även stärka och motivera varandra, exempelvis genom att stötta, komma med inspel och dela med sig av sina kunskaper till andra. Eleverna har tillgång till hjälpmedel såsom skärmar, hörlurar, stressbollar och bildstöd, som används efter behov. Exempelvis använder eleverna hörlurar då de behöver skärma av eller då de ska spela på ett elektroniskt instrument och inte vill störa andra.

Struktur

Undervisningen följer en struktur som är välkänd för eleverna samtidigt som undervisningen utformas speciellt efter den enskilde elevens behov och förutsättningar. Elevernas individuella planer uppdateras näst intill dagligen. Elevassistenten och lärarna möter upp eleverna så de får en start och ett avslut varje dag. Lektionerna inleds med att läraren går igenom lektionens innehåll, syfte och tider som i teorisalarna även finns uppskrivet på tavlan. I de teoretiska ämnena följer eleverna en digital uppgiftsmall som baseras på ämnes- och kursplaner och som innehåller syfte med övningen, bildstöd och uppgift. Lektionerna avslutas oftast genom att läraren sammanfattar vad eleverna har gjort under lektionen och i vilken mån syftet med lektionen är uppnått. Läraren kan även berätta hur de ska gå vidare med arbetet under kommande lektionspass. Eleverna arbetar i en åldersintegrerad klass där de får arbeta såväl enskilt som i grupp. Exempelvis får de träna på att samarbeta genom lärande promenader och gemensamma genomgångar där eleverna får möjlighet att medverka genom att ställa frågor, ge egna inspel samt besvara lärarens frågor. Om elevernas kommentarer inte är relevanta i sammanhanget kan läraren förklara för eleverna att de kommer att ta upp det senare. Efter genomgång arbetar eleverna för det mesta individuellt utifrån sin nivå i de teoretiska ämnena. Ibland arbetar de med teman där eleverna exempelvis får titta på samma film, men arbeta utifrån olika frågor vilket ger en fördjupning utifrån ett gemensamt avstamp. I andra ämnen, såsom ämnet teater, förekommer mer sociala inslag där eleverna får arbeta i grupp eller helklass, även där utifrån sina respektive förmågor.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§, 18 kap. 2–3 och 19 a §§ skollagen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevassistent och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Trygghet i sociala sammanhang

Personalen bedriver ett främjande, förebyggande och åtgärdande arbete med att skapa trygghet för eleverna där ett socialt umgänge utanför den egna undervisningsgruppen ingår. Skolans övergripande mål är att skolan ska vara trygg så att alla elever ska bli starka i sina kunskaper och engagera sig i samhällsfrågor. Lärarna bedriver ett generellt och ständigt pågående arbete för att skapa och bibehålla tillitsfulla relationer till eleverna.

Eleverna får öva på socialt umgänge utanför den egna undervisningsgruppen och den anpassade skolans verksamhet. Exempelvis äter eleverna i den gemensamma skolmatsalen, besöker skolans bibliotek och vistas i skolans cafeteria. Utöver det delar eleverna lokaler för estetiska ämnen med gymnasieskolan. Eleverna deltar även på konstutställningar och teaterföreställningar som ges på skolan. Vidare får eleverna uppgifter där de går ut och tittar på reklampelare och annat. Eleverna får även fotografera olika bilder som de analyserar i undervisningen. Eleverna deltar aktivt på gymnasiemässan, där de träffar elever från andra anpassade grund- och gymnasieskolor. Personalen på skolan har arbetat med eleverna inom såväl anpassad gymnasieskola som gymnasieskolan kring värdegrundsfrågor och tolerans och enligt lärarna förekommer det inte nedsättande kommentarer, blickar eller liknande på skolan. Elevernas upplevelse av trygghet följs upp och analyseras regelbundet på både individ- och gruppnivå där lärare, elever och rektorn är involverade. Det görs en stor trygghetsenkät regelbundet på hela skolan. Denna kan dock upplevas som svår för vissa elever på anpassad gymnasieskola. Lärarna gör därför egna enkäter i enklare form för eleverna på anpassad gymnasieskola som återkommer med tätare intervaller och som är mer anpassade till eleverna. Ett annat arbete med trygghet är i en kedja där klassråden är basen. Frågor från klassråden lyfts till enhetsråd och utifrån det finns det en skolstyrelse där elever från hela skolan träffar skolledningen tre till fyra gånger per termin. Enhetsrådet består av främst elever och leds av programrektorerna. Programrektorn pratar med elever varje vecka och följer upp tryggheten på det sättet. Om elever skulle känna sig otrygga så fångas det upp snabbt. För det mesta är det lärarna och kuratorn som

fångar upp sådant som gäller otrygghet och programrektorn bistår när det behövs. I arbetslagen arbetar man bland annat med frågan om vilken typ av möten som eleverna på anpassad gymnasieskola behöver mer av för att bli tryggare samt följer upp detta årligen. I skolans rapport utifrån resultatinsamlingsarbetet anges inte trygghet på programnivå. Däremot anges antalet incidentrapporter, frånvaro och avhopp på olika program vilket även analyseras. Resultatet av trygghetsenkäten ligger till grund för kommande insatser, exempelvis kring tryggheten för kvinnliga elever.

Deltagande i samhällsliv

Granskningen visar att skolan erbjuder eleverna tillfällen att förbereda sig att kunna delta i samhällslivet som aktiva medborgare, men att det inte finns något systematiserat arbete för att öka elevernas möjligheter att hitta arbetsplatser för arbetsplatsförlagt lärande (apl) och praktik. Kopplat till arbetslivet har en av mentorerna kontakt med Arbetsförmedlingen inom projektet "Samstart" där de talar om vad eleverna vill göra kopplat till apl och i framtiden. Studie- och yrkesvägledare och lärare informerar eleverna om arbetsmarknaden samt hjälper eleverna att rikta blicken utåt och påvisa vilka möjligheter som finns. Elevernas mentorer kan också ha kontakt med elevernas vårdnadshavare om detta. Enligt eleverna är det främst i årskurs 3 och 4 som de träffar studie- och yrkesvägledare. Det är främst en lärare tillika arbetslagsledare, programrektorn och en studie- och yrkesvägledare som arbetar med apl. Inför apl ringer studie- och yrkesvägledaren till olika arbetsplatser och åker till dem med elever. Ofta kommer de överens om en provotid för eleverna före apl för att se om arbetsplatsen är rätt för eleven. Vissa elever på programmet för estetiska verksamheter har haft sitt arbetsplatsförlagda lärande inom en butikskedja, i second hand-affärer eller på restauranger. Lärarna uppger att det är svårt att hitta apl-platser till eleverna och att de flesta är på daglig verksamhet under apl-perioden. Apl-besök genomförs av elevassistent och lärare. Elevassistenten är med elever ut som trygghet samt åker till apl-platsen i halvtid och stämmer av hur det går för eleverna, hur de blir bemötta och hur de fungerar i arbetssituationen. Det arbetsplatsförlagda lärandet följs upp genom att eleverna får skriva loggbok under apl-perioden och har en avslutande reflektion med lärare. Fryshuset organiserar en gymnasiemässa inom regionen, där eleverna på anpassad grundskola får information inför sitt gymnasieval av bland annat eleverna på anpassad gymnasieskola. I samband med mässan träffas elever från olika anpassade grund- och gymnasieskolor.

Personalen bedriver ett planerat arbete för att förbereda eleverna inför ett samhällsliv. I till exempel ämnet samhällskunskap får eleverna utbildning i hur samhället fungerar, privatekonomi och politiska val. Vidare har Riksföreningen för sexuell upplysning (RFSU) och habiliteringen varit på skolan med för att prata med eleverna om sina respektive områden. I

hälsosamtal förmedlar skolsköterskan till eleverna att det är bra med fritidsaktiviteter. I undervisningen möter eleverna även aktiviteter som utvecklar deras förmåga att kunna hantera en digitaliserad vardag. Varje elev arbetar utifrån sitt digitala klassrum och lärare har lagt in såväl projektplanering som lektionsplanering digitalt. Eleverna får söka information på nätet och lärare går igenom källkritik med eleverna. I undervisningen får eleverna lära sig använda bank-id och att betala räkningar digitalt. Exempelvis har eleverna fått träna på att inreda en lägenhet och räkna ut vad det kostar, åka fiktivt till Göteborg, köpa biljetter och betala digitalt. Lärarna tar upp genusfrågor i klassrummet, men arbetar inte aktivt eller separat med frågor om kvinnodominerade och mansdominerade yrken. Däremot arbetar alla på skolan aktivt med att ta upp normer kring vad som betraktas som kvinnligt, manligt och könsöverskridande. Vidare stöttar personalen speciellt elever som är könsöverskridande eller tveksamma kring sin könsidentitet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver upprätta ett tydligt och medvetet arbete med det arbetsplatsförlagda lärandet så att eleverna får en inblick i arbetslivet och ökad möjlighet till ett framtida yrkesliv.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det arbetsplatsförlagda lärandet inte bidrar i tillräcklig omfattning till att vidga elevernas perspektiv om olika alternativ och sina egna framtida möjligheter. Vissa elever tillbringar sin apl-period på daglig verksamhet, vilket inte är att betrakta som arbetsplatsförlagt lärande.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med studie- och yrkesvägledare och lärare upprättar en plan för arbetsplatsförlagt lärande för elever på anpassad gymnasieskola. Eleverna i anpassade gymnasieskolan ska få erfarenheter av yrkeslivet som gör att de stärks i sin självkänsla och tilltro till framtiden samt blir förberedda för vidare studier. Det handlar till stora delar om att se till att eleverna får genomföra apl och praktik inom yrken och branscher som de är intresserade av och där det finns möjlighet att få arbeta även efter fullgjord skolgång. Eleverna behöver informeras om vilka möjligheter de har till arbete efter studier, exempelvis med olika former av stöd på arbetsplatsen. Informationen som ges till elever och arbetsplats kan med fördel startas i god tid. Företrädare för arbetsplatserna kan lämpligen informeras om förutsättningarna för elevernas utbildning på arbetsplatsen och om deras rätt till exempelvis hjälpmedel på arbetsplatsen samt om stöd till

arbetsgivare som har personer med IF på sin arbetsplats. För vidare läsning se Skolverkets informationsmaterial Planera, genomför och följ upp arbetsplatsförlagt lärande¹ samt Så funkar apl².

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§, 18 kap. 2, 19 a, 20, 22–24 och 26–26 a §§ och 19 kap. 22–27 §§ skollagen.

8 kap. 22 a–22 c §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, eleverna, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Fortlöpande bedömning av elevernas kunskapsutveckling

Granskningen visar att flertalet lärare har ett tydligt arbete med att fortlöpande bedöma elevernas kunskapsutveckling i skolförlagd undervisning. Bedömningarna återkopplas i de flesta ämnen till eleverna på ett för dem anpassat framåtsyftande sätt. Vid bedömning av eleverna utgår lärarna från elevuppgifter och samtal med andra lärare. Lärarna kan exempelvis stämna av med eleverna om de kan begrepp som de har arbetat med eller i estetiska ämnen bedöma eleverna utifrån vad de gör praktiskt. Det framgår dock inte hur lärarna bedömer det lärande som sker under det arbetsplatsförlagda lärandet. Eleverna får återkoppling på sitt lärande i samband med utvecklingssamtal två gånger per läsår. Dessutom ger lärarna, främst i teoretiska ämnen, löpande muntlig feedback i klassrummet med hjälp av bland annat bedömningsmatriser och mallar. I vissa estetiska

¹ [Planera, genomför och följ upp arbetsplatsförlagt lärande - Skolverket](#)

² [Så funkar apl - Skolverket](#)

ämnen sker dock inte sådana samtal. Vid samtal med eleverna om olika uppgifter och vid formativ bedömning formulerar läraren ofta om betygskriterierna så att eleverna lättare kan förstå hur de förhåller sig i förhållande till syfte och mål med utbildningens olika delar.

Lärarnas samverkan i bedömningsarbetet

Det saknas till viss del en strukturerad samverkan mellan olika lärare kring bedömningsfrågor. Lärarna har visserligen fördjupat sig i GY25 och i samband med det arbetat med värdeorden i betygskriterierna men det framgår av granskningen att samverkan mellan teorilärare och lärare i estetiska ämnen kan utvecklas. Lärarna i teoretiska ämnen, i synnerhet elevernas mentorer, träffas dagligen och samverkar runt bedömning. Programrektorn och specialpedagogen är också med i samtal om bedömning med arbetslaget på anpassad gymnasieskola. Lärarna i estetiska ämnen sitter dock inte med i detta arbetslag. För dessa lärare sker kontakten med lärarna i teoretiska ämnen endast via mejl eller genom att någon lärare söker upp en kollega. Ibland stämmer lärarna av sina tankar kring bedömning med elevassistenten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare som undervisar elevgruppen får förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor och betygssättning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att inte alla lärare som undervisar elevgruppen möts regelbundet kring bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper. Detta riskerar leda till att eleverna inte bedöms likvärdigt.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn ger samtliga undervisande lärare möjlighet att regelbundet samverka kring bedömning och betygssättning. Lärarna behöver även diskutera det lärande som sker på arbetsplatsen med elevernas handledare och ta hänsyn till det i bedömning och betygssättning. Vidare kan lärarna mötas i gemensamma diskussioner kring hur de kan bedöma elevernas kunskaper utifrån olika underlag och bedömningssituationer kopplat till de värdeord som finns i betygskriterierna. I detta kan lärarna samtala om i vilken mån det finns skillnader i hur kvinnliga och manliga elever bedöms.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 18 kap. 3 § skollagen.

4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet genom kontinuerlig uppföljning och analys av verksamhetens resultat. Huvudmannen har ett systematiskt arbete med datainsamling och rapporter. Tre gånger om året lämnar rektorn in delrapporter till huvudmannen utifrån data som samlats in, dokumenterats och analyserats i arbetslagen och som anger närvaro, betyg, prognoser kring studieresultat, avhopp, utredningar och åtgärdsprogram, incidentrapporter samt trygghet och studiero. Utifrån detta gör huvudmannen sin analys som diskuteras med rektorn och formuleras i en årlig rapport för det systematiska kvalitetsarbetet. Utvecklingsområden tas fram i samtal med skolledningen och ibland har huvudmannen egna förslag på utvecklingsarbete som ska implementeras på skolan, exempelvis kring normer i förändring. Data från medarbetarenkäten, brukarenkäten och trygghetsenkäten analyseras var för sig, men kommer enligt plan att läggas samman i det systematiska kvalitetsarbetet så att resultaten från dem kan analyseras i förhållande till elevresultaten. Det pågår också ett utvecklingsarbete på huvudmannanivå med Skolverket inom ramen för Samverkan för bästa skola med fokus på skolans organisation och ledning. Huvudmannen har skriftliga rutiner som finns angivna på skolans webbsida gällande klagomålshantering och rutiner för anmälningar om kränkande behandling.

Huvudmannen arbetar på kort och lång sikt för att den anpassade verksamheten ska ha ändamålsenliga lokaler, rätt kompetens hos personalen och den utrustning och lärverktyg som eleverna behöver. Huvudmannen för en löpande dialog med rektorn kring verksamhetens

förutsättningar och behov och stödjer verksamheten på olika sätt. Det finns ett intresse från huvudmannen att utveckla skolans lokaler, vilket påverkar den anpassade gymnasieskolan, och huvudmannen är mån om att det ska bli så bra som möjligt för alla verksamheter som ska vara där. Huvudmannen följer upp att resurserna används på ett bra sätt och att det som behövs i verksamheten ska finnas på plats, såväl kompetens som andra variabler. Huvudmannen kommer även att öka fokus på effekter av resursfördelningen.

Behovsanpassat stöd till rektorn och skolenheten

Huvudmannen ger ett anpassat stöd till rektorn gällande ledning och utveckling av utbildningen vid skolenheten. Huvudmannen finns nära verksamheten och både rektorn och programrektorn möter regelbundet huvudmannen i olika forum där de får stöd i olika frågor. Huvudmannen skapar även möten där flera av huvudmannens rektorer kan stötta varandra. Dessutom erbjuder huvudmannen egna ledarskaps- och utvecklingsprogram. Huvudmannen är nära verksamheten och rektorn upplever ett starkt stöd från huvudmannens sida.

Huvudmannen är drivande i anordnandet av en gymnasiemässa där gymnasieskolor från hela Stockholmsområdet deltar som utställare och bjuder in elever från anpassade grundskolor. Däremot finns det inte något systematiskt arbete med att skapa kontakter med arbetsplatser i syfte att finna apl-platser till skolans elever. Skolledningen har fört samtal med huvudmannen om anskaffandet av apl-platser och huvudmannen har gett vissa tips på ingångar till sådana, men i övrigt sker arbetet på skolenhetsnivå, där uppdraget främst ligger på en lärare, en studie- och yrkesvägledare och programrektorn. Huvudmannen ger liksom rektorn uttryck för svårigheten att hitta lämpliga apl-platser till eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver ta ett större ansvar för att skapa möjligheter till samverkan med samhälls- och arbetsliv och därmed ge eleverna bättre förutsättningar för att bli aktiva samhällsmedborgare.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte tar tillräckligt stort ansvar för elevernas möjligheter att integreras i samhälls- och arbetslivet. Det riskerar leda till att eleverna kan få begränsade möjligheter i samhället och försvåra deras inträde på arbetsmarknaden vilket i sin tur kan påverka deras framtida livssituation negativt genom utanförskap.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen i samverkan med skolenheten ser över hur planen för studie- och yrkesvägledning stämmer överens med den ansvarsfördelning och de uppdrag som sker i praktiken. Huvudmannen behöver i samverkan med skolan upprätta ett strategiskt och systematiskt arbete kring elevernas aktiviteter i samhället samt deras arbetsplatsförlagda lärande. Utifrån kartläggning av hur samverkan sker med det lokala samhälls- och arbetslivet samt utifrån de behov som finns behöver huvudmannen tillsammans med rektorn se över hur huvudmannen kan ge ytterligare stöd till skolenheten som bidrar till att säkerställa långsiktiga relationer med näringslivet samt motverka de eventuella risker för framtida isolering som finns för målgruppens elever. För att stötta skolan i arbetet med att åstadkomma social gemenskap för elevgruppen och bidra till elevernas aktiva deltagande i samhälls- och arbetsliv kan huvudmannen använda sina resurser och kontaktnät för att verka för en förändring. Huvudmannen kan med fördel medverka i olika sammanhang som syftar till att öppna arbetsmarknaden för målgruppen och på det sättet bidra till att motverka att personer blir exkluderade efter avslutad utbildning.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Persson, utredare.

I den slutliga handläggningen har Sylvia Lindqvist, utredare (föredragande) och Carl Bexell, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa och elevassistent
- En intervju med rektor.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 28 och 29 april 2025. Besöket genomfördes av Sylvia Lindqvist och Carl Bexell. Alla intervjuer utom intervjun med huvudman genomfördes på plats. Intervjun med huvudman genomfördes digitalt 30 april 2025.

Fryshuset anpassad gymnasieskola omfattar programmet för estetiska verksamheter. Huvudman för skolan är Stiftelsen Fryshuset. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 14 elever i år 1–4. Programmet är lokalintegrerat i Fryshusets gymnasieskola i södra Stockholm och har samma ledning.